

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 23.02.2023

Sayı: 343

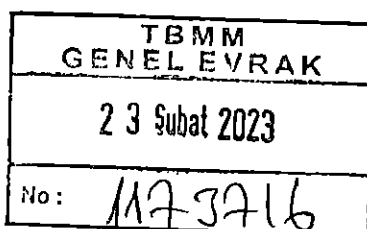
İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Depremden Doğrudan Etkilenen/Zarar Gören Vergi Mükelleflerinin, Vergi Borçlarının Affedilmesi ve Bazı Alacakların Tahsilinden Vazgeçilmesine İlişkin Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte yer almaktadır. Gereğini arz ederim. 20/2/2023

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 24 Şubat 2023	Esas No: 2/4957

GENEL GEREKÇE

Depremın vurduğu 11 il (Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya Elâzığ ve Hatay) ve etkilenen diğler illerde mücbir sebep ilan edildiğinden, bu illerde *doğrudan etkilenen/zarar gören* vergi mükelleflerinin doğmuş 2018 ile 2022 yılları arası vergi borçları asıl ve tüm ferileri ile birlikte affedilecektir.

“213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) 13. Maddesine göre mücbir sebep hallerini kapsamında;

**Vergi ödevlerinden herhangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;*

**Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler gibi konular hükme bağlanmıştır.”*

Kanunun 13. maddesinin 2. fıkrasında **“yangın, su baskını ve deprem”** gibi haller mücbir sebep olarak sayılmıştır. Bu hallerden birini yaşayan kişinin önleme veya engel olma iradesinin mevcut olup olmadığına bakılmamalıdır. Kişinin önleyebileceği bir hal mevcut değildir. 1999 yılında gerçekleşen **“Marmara Depreminde”** vergi yükümlülerinin önleyebileceği bir hal olmadığı halde, vergi yükümlülerinin mücbir sebep halinden ne derecede etkilendiğine ilişkin belgeler istenmiş ve bu yönde bir ispat yükü yüklenmiştir. Yaşanılan bu yanlışın tekrar vuku bulmaması için hazırlanan bu Kanun teklifi önem arz etmektedir.

7256 ve 7326 sayılı Yapılandırma Kanunları kapsamında vergi borçlarını yapılandıran, depremde zarar gören vergi mükelleflerinin borçları da görmezden gelinemez. Yaşadığımız doğal felaketin, önüne geçilmesi olanaksız, borçlunun iradesi dışında beklenmedik olaylarla meydana gelmiş olması sebebiyle deprem bölgesinde ki **“tüm vergi mükelleflerinin vergi borçları asıl ve faizleri”** ile birlikte silinirken, **“7256 ve 7326 sayılı Yapılandırma Kanunları kapsamında”** olanlarında silinmesi elzem bir hal almıştır.

Mücbir sebep hali sadece mükellefiyetten kaynaklanan yükümlülüklerin belli sürelerde işlemlerini durduruyor. Bu her şeyini depremde kaybetmiş bir mükellef için yeterli değildir. Hükümet tarafından günü kurtarmak adına bir eylemdir. Oysa ki bugünlerde ihtiyaç hasıl olan ise borçların tamamen silinmesidir. Borçların silinmesine yönelik bir düzenleme Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapabilir. Bir diğler çözüm ise TBMM’de depremde zarar gören bölge halkının vergi borçlarının, sigorta borçlarının silinmesine dair hazırlanan bir Kanun teklifinin gündeme alınarak bir düzenlemeye gidilmesidir.

Yaşanılan yüzyılın felaketi ile hayatı sıfırlanmış vergi mükelleflerinin borçları bir an önce silinmeli ve devletin vatandaşlarımızın yanında olduğu hissettirilmelidir. Bu kapsamda hazırlanmış olduğumuz Kanun teklimiz depremde etkilenen ve zarar gören mükelleflerin, **“tüm vergi mükelleflerinin, 2018 ile 2022 yılı dahil vergi borçlarının asıl ve faizleri”** ile birlikte tümüyle silinmesi, hali hazırda vergi incelemesine girenlerin de vergi incelemelerinin de kapatılması ve depremzedelere devletin bu şekilde destek olması ve yeniden hayatlarını kurabilmeleri amaçlanmıştır.

Bölgenin yeniden imarı ve kalkındırılması adına depremin vurduğu 11 il (Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya Elâzığ ve Hatay) ve etkilenen diğler illerde bulunan tüm banka şubelerinde Yurt dışı ve yurt içinde elde edilmiş ancak vergi dairelerine bildirilmemiş kayıt dışı tüm gelir kapsamında olan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğler sermaye piyasası araçlarını, bu maddedeki

hükümler çerçevesinde, 30/6/2023 tarihine kadar bu illerdeki banka veya aracı kuruma bildiren gerçek ve tüzel kişiler, söz konusu varlıkları gelir vergisinden muaf olarak ve 2018 yılı ile arası ve 2022 yılı dâhil olarak matrah artırımını kapsamında serbestçe tasarruf edebilirler. Bu durum devam eden vergi incelemeleri içinde geçerli olarak tüm ülke genelindeki gerçek ve tüzel kişileri kapsayacak ve bölgeye tüm Türkiye'den nakit para akışı olarak o bölgenin banka şubelerine yatırım olarak yönelecek, bu nedenle de bölgedeki banka şubelerinin bölge halkına ucuz kredi vermesi için finansman sağlanmış olacaktır.

MADDE GEREKÇESİ

MADDE 1- 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre OHAL kapsamında bulunan deprem bölgesindeki (Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya Elâzığ ve Hatay) gibi *doğrudan etkilenen/zarar gören* tüm vergi mükellefleri ile mükellef olmayıp da 2018 ile 2022 yılları arasında, 2022 dahil vergiye tabi gelir elde eden gerçek ve tüzel kişilerin tüm doğmuş veya doğacak vergi borçlarının asıl ve faizlerinin 2018 yılından 2022 (dahil) yılı arasındaki dönemler için tümüyle silinmiştir. 2023 yılı gelir dönemi için de bölgedeki gelir elde eden tüm tüzel ve gerçek kişiler için ise vergi incelemesi de yapılmayacaktır.

MADDE 2- 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 3/6/2021 tarihli ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında borçlarını yeniden yapılandıran vergi mükelleflerinin 2018 ile 2022 yılları arasında *doğan veya doğacak vergi borçlarının asıl ve faizlerinin silinmesine* yönelik bir düzenlenmeye gidilmiştir.

MADDE 3- OHAL kapsamında bulunan deprem bölgesindeki (Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya ve Hatay) illerin bulunduğu banka şubelerinin nakit ihtiyaçlarının karşılanması öncelikli olup bu amaçla, bölgenin yeniden imarı ve kalkındırılması adına depremin vurduğu 11 il (**Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya Elâzığ ve Hatay**) ve etkilenen diğer illerde bulunan tüm banka şubelerinde yurt dışı ve yurt içinde elde edilmiş ancak vergi dairelerine bildirilmemiş ülke genelindeki tüm vatandaşların kayıt dışı tüm gelir kapsamında olan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını, bu maddedeki hükümler çerçevesinde, 30/6/2023 tarihine kadar bu illerdeki banka veya aracı kuruma bildiren tüm ülke genelindeki gerçek ve tüzel kişiler, söz konusu varlıkları gelir vergisinden muaf olarak ve 2018 yılı ile arası ve 2022 yılı dâhil olarak matrah arttırımı kapsamında serbestçe tasarruf edebilirler. Bu durum devam eden ülke genelindeki tüm vergi incelemeleri içinde geçerli olarak tüm gerçek ve tüzel kişileri kapsayacaktır.

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve yurt dışı ve yurt içinde bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında gelir olarak yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, 30/6/2023 tarihine kadar vergi dairelerine bildirebilirler. Bildirilen söz konusu varlıklar, 30/6/2023 tarihine kadar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın kanuni defterlere kaydedilebilir. Bu takdirde, söz konusu varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir. Bu madde kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılamaz, mevcut yapılan vergi incelemeleri de kapatılır. Bu hükümden faydalanılabilmesi için birinci fıkra uyarınca bildirilen varlıkların, bildirimin yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde ilgili deprem mağduru on ilde bulunan bankalar ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi ve bildirilen paranın ilgili 10 ildeki banka şubesinden bir yıl boyunca çekilmemesi şarttır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütür.

**DEPREMDEN DOĞRUDAN ETKİLENEN/ZARAR GÖREN VERGİ
MÜKELLEFLERİNİN, VERGİ BORÇLARININ AFFEDİLMESİ VE BAZI
ALACAKLARIN TAHSİLİNDEN VAZGEÇİLMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

Vergi alacaklarının terkinin ve vergi incelemelerinin durdurulması

MADDE 1- (1) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle zarar görenlerin, 01/01/2018 ila 31/12/2022 dönemine ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanun kapsamında tahakkuk etmiş olan vergi, resim ve harç borçlarının asılları ile bu borçlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferflerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

(2) 213 sayılı Kanun uyarınca gerçekleştirilen vergi incelemeleri, 6/2/2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle zarar gören illerde, 31/12/2023 tarihine kadar durdurulur ve bu tarihe kadar yeni vergi incelemesi yapılamaz.

Yapılandırılmış alacakların tahsilinden vazgeçilmesi

MADDE 2- (1) 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 3/6/2021 tarihli ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında borçlarını yeniden yapılandıranlardan 6/2/2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle zarar görenlerin, 01/01/2018 ila 31/12/2022 tarihleri arasında anılan kanunlar kapsamında tahakkuk eden borç asılları ile bu borçlara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferflerinin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Yurt dışında bulunan varlıkların bildirilmesi

MADDE 3- (1) Gerçek veya tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları 31/3/2023 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilir.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 30/6/2023 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanılır.

(3) Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır.

(4) Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler, bu madde kapsamında Türkiye'ye getirilen varlıklarını, dönem kazancının tespitinde dikkate almaksızın işletmelerine dâhil edebilecekleri gibi aynı varlıkları vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate almaksızın işletmelerinden çekebilirler.

(5) Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, 30/6/2023 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilir. Beyan edilen söz konusu varlıklar, 30/6/2023 tarihine kadar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın kanuni defterlere kaydedilebilir. Bu takdirde, söz konusu varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden

çekilebilir. Bu fıkra kapsamında beyan edilen taşınmazların aynı sermaye olarak konulmak suretiyle işletme kayıtlarına alınması hâlinde, sermaye artırım kararının beyan tarihi itibarıyla alınmış olması ve söz konusu kararın beyan tarihini izleyen onuncu ayın sonuna kadar ticaret siciline tescil edilmesi kaydıyla, bu madde hükümlerinden faydalanılabilir. Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden vergi tarh edilmez.

(6) Bu madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Bu hükümden faydalanılabilmesi için birinci fıkra uyarınca bildirilen varlıkların, bildirimin yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle zarar gören on bir ilde bulunan bankalar ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi ve bildirilen paranın ilgili onbir ildeki banka şubesinden bir yıl boyunca çekilmemesi şarttır.

MADDE 4- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.